

تعیین رابطه باورهای دینی و سبک‌های هویتی با ویژگی‌های شخصیتی و محوریت ارتقای سلامت دانش‌آموزان

محمد عظیمی^۱، کمال نصرتی هشی^۲، حمیدرضا دهقان^۳، فاروقه عباسقلی‌نژاد^۴، مرتضی گلشنی گهرازه^۵

چکیده

هدف: این پژوهش باهدف تعیین رابطه باورهای دینی و سبک‌های هویتی با ویژگی‌های شخصیتی و محوریت ارتقای سلامت دانش‌آموزان انجام شد.

روش کار: پژوهش حاضر از نوع مطالعات توصیفی-همبستگی و جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان مقطع متوسطه (دوره اول و دوم) تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) شهرستان آذرشهر، به تعداد ۳۲۰ نفر بود. از این جامعه، نمونه‌ای به حجم ۱۷۵ نفر با استفاده از جدول مورگان به روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب و پرسشنامه شخصیتی نئو (کاستا و مک‌کری، ۱۹۹۰)، مقیاس عمل به باورهای دینی و پرسشنامه سبک هویت را تکمیل و تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش همبستگی و تحلیل رگرسیون چندگانه انجام شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که میان باورهای دینی دانش‌آموزان با ویژگی‌های شخصیتی «روان رنجوری» ($R=-0/84$)، رابطه منفی و معنادار در سطح $0/01$ وجود داشت، همچنین میان باورهای دینی با برون‌گرایی ($R=0/85$)، گشودگی به تجربه ($R=0/70$)، توافق ($R=0/79$) و وظیفه‌شناسی ($R=0/84$) رابطه مثبت و معناداری در سطح $0/01$ وجود دارد. علاوه بر این ماتریس همبستگی، نشان داد که میان سبک‌های هویت سردرگم/اجتنابی با ویژگی‌های شخصیتی روان رنجوری ($R=0/16$)، رابطه مثبت و با برون‌گرایی ($R=0/18$) و توافق ($R=-0/16$)، رابطه منفی و معناداری وجود دارد. علاوه‌براین میان سبک هویت تعهد با ویژگی‌های شخصیتی روان رنجوری ($R=-0/23$)، رابطه منفی و معنادار و با ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی ($R=0/26$)، گشودگی به تجربه ($R=0/24$)، توافق ($R=0/23$) و وظیفه‌شناسی ($R=0/25$)، رابطه مثبت و معناداری دارد ($P<0/01$).

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان نتیجه گرفت که هرچه باورهای دینی قوی‌تر باشد، میزان روان رنجوری کمتر خواهد بود. این نتیجه می‌تواند نشان‌دهنده نقش محافظتی باورهای دینی در کاهش احساسات منفی و استرس‌های روانی باشد. از سوی دیگر، نتایج همچنین حاکی از وجود روابط مثبت و معنادار میان باورهای دینی و ویژگی‌های شخصیتی شامل برون‌گرایی گشودگی به تجربه، توافق و وظیفه‌شناسی است. این نتایج نشان می‌دهد که دانش‌آموزانی که دارای باورهای دینی قوی‌تری هستند، احتمالاً ویژگی‌های شخصیتی مثبتی دارند که می‌تواند در تعاملات اجتماعی و تحصیلی آن‌ها تأثیرگذار باشد.

واژه‌های کلیدی: ارتقای سلامت دانش‌آموزان، باورهای دینی، سبک‌های هویتی، ویژگی‌های شخصیتی

۱. دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران mohammad_azimi@cfu.ac.ir

۲. گروه آموزش علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران cfu.ac.ir@kamalnosrati ۱۳۶۷

۳. گروه روانشناسی و مشاوره، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران hr.dehghan@cfu.ac.ir

۴. نویسنده مسئول، کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد عجب شیر، عجب شیر، ایران

۵. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی پردیس دانشگاه علامه امینی فرهنگیان تبریز، تبریز، ایران

۱. مقدمه

امروزه، جوامع آموزشی دنیا در حال چالش با انواع مشکلات روان‌شناختی دانش‌آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی است. در این رابطه، به علت این‌که دانش‌آموزان سرمایه‌های مادی و معنوی اجتماع به حساب می‌آیند و سلامت آن‌ها به شکلی ضامن بقا، پایداری، سلامت و پویایی اجتماع است، بسیار حائز اهمیت هستند. به دلیل اهمیت سلامت دانش‌آموزان به‌عنوان سرمایه‌های اجتماعی و ویژگی‌های شخصیتی آن‌ها نقش مهمی در انطباق و مقابله با مسائل روزمره ایفا می‌کند (۱). شخصیت الگوی به نسبت پایدار صفت‌ها، تمایل‌ها یا خصوصیاتی است که تا میزانی به رفتار افراد دوام می‌بخشد (۲). در واقع ویژگی‌های شخصیتی در پرورش سازگاری با تجارب و حوادث استرس‌زای وقوع یافته، پیش‌بینی اهداف مطلوب در آینده و نیز سازگاری با استرس‌های مزمن محیط کاری نقشی اساسی دارد (۳). عامل‌های شخصیتی از جمله بااهمیت‌ترین عامل‌هایی هستند که قادرند به شناسایی پیچیدگی‌های رفتار آدمی در شرایط گوناگون بپردازند (۴). پژوهش‌های گوناگونی در زمینه شخصیت صورت گرفته است که از این میان می‌توان پژوهش مک‌کری و کاستا در سال ۱۹۸۷ میلادی و معرفی پنج مؤلفه شخصیت، مشهور به پنج عامل نیرومند یا پنج صفت بزرگ را نام برد. وجوه صفت‌های پنج عاملی شخصیت دربرگیرنده عوامل روان‌رنجورخویی (N)، برون‌گرایی (E)، گشودگی به تجربه (O)، توافق (A) و وظیفه‌شناسی (C) است (۵). مبنای عامل روان‌رنجورخویی (N) را تجربه هیجانات منفی و نامساعد شکل می‌دهند و از شماری از صفات نظیر اضطراب، افسردگی، آسیب‌پذیر بودن و بی‌ثباتی هیجانی شکل گرفته است (۶). پژوهش‌ها نشان می‌دهند، ارزش‌ها و اعتقادات و در نوک پیکان آن‌ها، ایمان و باورهای دینی و مذهبی از عنصرهای تأثیرگذار روی شخصیت است و با عنایت به نقش دین در پیشرفت شخصیت، اهمیت دادن به آن در حوزه‌های آموزشی

و درمان قادر است موجب سلامت شخصیتی شود (۷، ۸). پیشرفت معنوی، در زندگی انسان بسیار مهم بوده و تکیه‌گاه معنوی قادر است اثر بسیاری در مقابل استرس داشته باشد به صورتی که بین سلامت روانی، سلامت بدنی، راضی بودن از زندگی و پویایی رابطه برقرار سازد. در پژوهش‌های گوناگونی هم رابطه باورهای دینی و مذهبی باصفت‌های شخصیتی اثبات گردیده است. وینک و همکاران هم در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که مذهبی بودن ارتباط مثبتی باصفت وجدانی بودن و توافق‌گرایی و معنویت ارتباط مثبتی با انعطاف‌پذیری دارد (۷). فورنام و چانگ در پژوهشی نشان دادند که خصوصیات شخصیتی توافق، برون‌گرایی و وظیفه‌شناسی به‌صورت مثبت و معنی‌داری با تمایلات مذهبی و باورهای دینی ارتباط دارد (۸). دین به‌عنوان یکی از مسئله‌های بااهمیت در دنیا در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است. احتیاج فطری آدمیان به دین موجب شده است تا دین به‌عنوان مسئله‌ای فردی در جواب به نیازهای فطری آدم تعیین شود (۹). ساختار اکثر سوگیری‌های آدمی در زندگی عقیده‌ها و اعتقادات او است. اعتقاد، نقش چشمگیری را در زندگی فردی و اجتماعی انسان بازی می‌کند. در نتیجه باورهای دینی با مشخص کردن و تبیین وظیفه‌های فردی و اجتماعی قادر است تحریک‌کننده، شکل‌دهنده و سودهنده رفتارهای انسانی باشد (۱۰). باورهای دینی انگیزه‌ای مذهبی به شمار می‌آید که در فطرت و سرشت انسان ریشه دارد. به این شکل که آدم در عمق وجود خودش انگیزه‌ای حس می‌نماید که وی را به پژوهش در مورد خالق وجود، عبادت، چاره‌جویی و پناه بردن به او می‌کشاند و در زمان دشواری‌ها و گرفتاری‌هایی که در زندگی با آن روبرو می‌شود، از خالق هستی کمک می‌خواهد (۱۱). باورهای دینی مجموعه رفتارها، اعتقادات و رویکردهای مربوط به اصل‌های دین، فروع دین و سایر حوزه‌های مربوط به مذهب است (۱۲). افزون بر این در دوره نوجوانی، شخص در پی به دست آوردن هویتی جدا

بوده که با خصوصیات شخصیتی او در ارتباط باشد. از جمله مسائل پراهمیت در جهان امروز مسئله هویت است، زیرا که رشد آدم را در حوزه‌های گوناگون روان‌شناختی نظیر شخصیت فراهم می‌کند. هویت عبارت است از مجموعه ویژگی‌ها و مشخصه‌های اجتماعی، روانی، فرهنگی، فلسفی، زیستی و تاریخی همسان که به رسایی و روانی بر ماهیت یا ذات گروه، به معنی یگانگی یا همانندی عضوهای آن باهم دخالت نماید و آن‌ها را در یک ظرف مکانی و زمانی مشخص به صورت معین و قابل قبول و آگاهانه از دیگر گروه‌ها و اشخاص متعلق به آنان تمییز می‌دهد (۱۳). هویت به تعریف انسان از خود در وجه روحانی و معنوی، روانی، اجتماعی، فرهنگی، اخلاقی و ... اشاره می‌کند (۱۴). در تئوری سبک‌های هویت برزونسکی، الگوی شناختی- اجتماعی مطرح می‌گردد که در آن به فرق‌های انسان‌ها در بهره‌گیری از فرایند شناختی- اجتماعی، تصمیم‌گیری و حل مسئله، رویارویی با مشکل‌ها، درگیری با تکلیف‌ها و برخورداری از سلامت عمومی شناختی پرداخته است (۱۵). در حقیقت جستجوی هویت پیش‌نیاز رشد بهینه فردی و تشکیل شخصیت در حین زندگی است که در این راستا، اریکسون اعتقاد دارد: شخصی که توانایی پیدا کردن ارزش‌های مثبت پایدار در فرهنگ، مذهب یا ایدئولوژی خویش را ندارد، ایده آل‌هایش به هم می‌ریزد (۱۶). برزونسکی با تجزیه و تحلیل ساختار شناختی اجتماعی سه مدل سبک‌های هویت (اطلاعاتی، هنجاری و سردرگم/ اجتنابی) را بیان نموده که هرکدام با خصوصیات یکتای خود تعیین می‌گردند (۱۷). این سبک‌ها در حقیقت سبک‌های شناختی- اجتماعی برای پردازش داده‌های در ارتباط با خویش می‌باشند. سبک اطلاعاتی، به نظر می‌رسد سازگارانه‌ترین سبک بوده و سازوکار کنار آمدن جهت اداره وضعیت‌های روزانه است. اشخاص با سبک هویت اطلاعاتی، به شکل فعال و آگاهانه به جستجوی

داده‌ها و سنجش آن‌ها می‌پردازند و بعدازآن اطلاعات مطلوب را مورد استفاده قرار می‌دهند (۱۸). سبک هنجاری بر مبنای تقلید و تبعیت از اشخاص بااهمیت در زندگی شخص ایجاد شده و دربرگیرنده دیدگاهی بسته ذهنی و خودپنداری ثابت و سرکوب‌کننده اکتشاف است. سبک سردرگم/ اجتنابی، سبک رفتار طفره‌آمیز در رویارویی با مشکل‌ها است. اشخاص با سبک هویت سردرگم/ اجتنابی، تعلل و درنگ نموده و تا میزانی که امکان دارد تلاش در دوری از پرداختن به موضوع‌های هویت و تصمیم‌گیری دارند (۱۷).

پژوهش‌های گوناگون رابطه صفت‌های شخصیتی انسان با باورهای دینی و سبک‌های هویت آن‌ها را نشان می‌دهند. در پژوهشی که به وسیله رسولی‌نژاد و همکاران (۱۹) با عنوان «رابطه معنویت با تعهد و احساس مسئولیت در دانشجویان (مطالعه موردی دانشگاه پیام نور دامغان)» صورت گرفت، این نتیجه کسب شد که میان معنویت با سطح تعهد، حس مسئولیت و وظیفه‌شناسی ارتباط معنی‌داری وجود دارد. صادقی و همکاران (۲۰) در پژوهشی با عنوان «رابطه ویژگی‌های شخصیتی با سبک‌های هویت در دانشجویان» به این نتیجه رسیدند که الگویی از نمرات بالا در وجدانی بودن، توافق و برون‌گرایی با الگویی از نمرات بالا در سبک هویت هنجاری و سبک هویت اطلاعاتی ارتباط داشته و ترکیب صفت‌های وجدانی بودن، توافق پذیری و برون‌گرایی پایین، احتمال دو سبک هویت هنجاری و اطلاعاتی را کم می‌کند. دولینجر و کلنسی در پژوهش خویش نشان داده‌اند که میان سبک‌های هویت اطلاعاتی، هنجاری، خصوصیات شخصیتی، برون‌گرایی، توافق و باوجدان بودن ارتباط مثبت وجود دارد (۱۶).

عامل‌های بسیاری در بهبود سلامت روان دانش‌آموزان تأثیرگذارند، از جمله این عامل‌ها، باورهای دینی است. باورهای دینی نقش منحصر به فردی روی سلامت روح، بدن و سایر وجوه زندگی اشخاص دارد؛ از سوی دیگر به اشخاص

تعیین رابطه باورهای دینی و سبک‌های هویتی با ویژگی‌های شخصیتی...

قدرت معنوی می‌بخشد، در تحمل سختی‌های زندگی به وی کمک می‌نماید، اضطراب و افسردگی را دور می‌سازد. با عنایت به این‌که دانش‌آموزان سرمایه‌های اجتماع می‌باشند با بهره‌گیری صحیح از افکار، حس‌ها، فکرها و مسلط بودن روی هیجانات و عواطف خویش، قادرند نقش چشمگیری در آینده و پیشرفت جامعه داشته باشند. در نتیجه چنانچه جهت تقویت و بهبود سلامت بدن و روح دانش‌آموزان فعالیت و پژوهش نشود، نتیجه‌هایی کسب خواهد شد که برای همه مضر خواهد بود، زیرا انسان‌های سالم، جامعه سالم را به وجود خواهند آورد؛ بنابراین باورهای دینی قادر است عاملی بااهمیت در تشکیل سلامت انسان‌ها باشد. از سوی دیگر باورهای دینی از عنصرهای تأثیرگذار روی شخصیت است؛ زیرا شخصیت، فراگیرترین مفهوم روان‌شناختی بوده که همه کارکردهای افراد را تحت سیطره خویش قرار می‌دهد. بر این مبنای ویژگی‌های شخصیتی از پارامترهای مؤثر روی همه فعالیت‌های آدمی در اجتماع است. به همین دلیل، شخصیت و ویژگی‌های شخصیتی قادر است از جمله مشخص‌کننده‌های عمل به باورهای دینی باشد. با عنایت به این‌که شخصیت اشخاص گوناگون است، چنانچه باورهای دینی تقویت نگردد و در این حوزه پژوهشی شکل نگیرد، اعتماد به نفس و راضی بودن اشخاص در حوزه‌های گوناگون زندگی با خطر روبرو خواهد شد. هویت هم رشد انسان را در حوزه‌های گوناگون روان‌شناختی نظیر شخصیت فراهم می‌کند. در حقیقت جستجوی هویت پیش‌نیاز رشد بهینه شخصی و شکل‌گیری شخصیت در حین زندگی است. مرور پژوهش‌های انجام‌شده در این زمینه نشانگر این است که باورهای دینی و سبک‌های هویتی با ویژگی‌های شخصیتی انسان ارتباط دارد، ولی این مطالعات به صورت مستقل این رابطه را مورد بررسی قرار نداده‌اند و هنوز پژوهشی به صورت خاص ارتباط باورهای دینی و سبک‌های هویتی با ویژگی‌های شخصیتی دانش‌آموزان را بررسی نکرده است و بیشتر مطالعات

صورت گرفته، در رابطه با دیگر گروه‌های آماری و یا در رابطه با سایر متغیرهای روان‌شناختی تحت بررسی قرار گرفته است. لازم به ذکر است که انتخاب این گروه به‌عنوان یک نیاز پژوهشی به‌منظور شناسایی و بررسی چالش‌های خاص آن‌ها بوده و نه به‌عنوان یک اقدام تبعیض‌آمیز. پژوهش‌های مشابه ممکن است به بررسی گروه‌های مختلف بپردازند، اما این مطالعه به‌طور خاص بر روی یک گروه مشخص تمرکز کرده است تا بتواند به‌طور عمیق‌تری به نیازهای آن‌ها پرداخته و بهبودهای لازم را پیشنهاد کند. پیشینه پژوهشی نشان می‌دهد دانش‌آموزان تحت پوشش نهادهای حمایتی مانند کمیته امداد با چالش‌های اجتماعی و اقتصادی خاصی مواجه هستند. به‌عنوان مثال، پژوهش پری و همکاران نشان داده است که دانش‌آموزان با مشکلات مالی به دلیل محدودیت‌های مالی، دسترسی به منابع آموزشی و اجتماعی کمتری دارند که می‌تواند بر روی وضعیت روانی - اجتماعی و شخصیت آن‌ها تأثیر بگذارد (۲۱). از دیگر سو تحقیقات کونینگ و همکاران نشان می‌دهند که افراد در شرایط دشوار اقتصادی ممکن است به دنبال منابع معنوی و دینی باشند که به آن‌ها کمک کند تا با چالش‌ها مقابله کنند (۲۲). وجود تناقضات و شکاف‌های پژوهشی ذکر شده در میان محققان، ما را بر آن داشت تا به بررسی این پژوهش بپردازیم؛ بنابراین این پژوهش با مدنظر قرار دادن مطالعات انجام‌شده در این حوزه، به دنبال پاسخگویی به این سؤال بود که آیا میان باورهای دینی و سبک‌های هویتی با ویژگی‌های شخصیتی در میان دانش‌آموزان ارتباط وجود دارد؟

۲. روش پژوهش

این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش، توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه پژوهش دربرگیرنده تمامی دانش‌آموزان مقطع متوسطه (دوره اول و دوم) تحت پوشش کمیته امداد شهرستان آذرشهر، بود ($N=320$). با عنایت

۲- پرسشنامه عمل به باورهای دینی: پرسشنامه عمل

به باورهای دینی توسط در سال ۱۳۸۰ توسط گلزاری ساخته شد و دارای ۲۰ سؤال است. بیست سؤال این پرسشنامه ۵ گزینه‌ای (همیشه، بیشتر وقت‌ها، بعضی اوقات، به ندرت و اصلاً) از صفر تا ۴ و پنج سؤال آن به صورت پنج گزینه‌ای با گزینه‌های ویژه هر سؤال نمره‌گذاری گردیده است. پرسشنامه حاضر ۶ حوزه عمل به واجبات، اجتناب از حرام‌ها، عمل به مستحبات، اجتناب از مکروهات، انجام فعالیت‌های دینی و تصمیمات و انتخاب‌های معمول میان مسلمانان را ارزیابی می‌کند. میزان اعتبار آزمون با شیوه محاسبه آلفای کرونباخ برابر ۰/۹۷ و با شیوه دونیمه کردن برابر ۰/۹۲ و با روش باز آزمایی برابر ۰/۷۶ گزارش گردیده است (۲۴). در آزمون نمره هر آزمودنی از صفر (عمل نکردن به هیچ کدام از باورهای دینی) تا صد (عمل به تمامی باورهای دینی) در نوسان است.

۳- پرسشنامه سبک هویت برزونسکی: پرسشنامه سبک

هویت به هدف سنجش سوگیری هویت انسان‌ها به وسیله برزونسکی در سال ۱۹۸۹ میلادی ایجاد و در سال ۱۹۹۲ میلادی تحت بازنگری قرار گرفت. آزمون مذکور دارای چهل سؤال، ابزاری خود گزارشی و چهار عبارتی است که از ۴ زیرمقیاس شکل گرفته است و ۳ تا از آنان دربرگیرنده سبک‌های هویت و عبارت چهارم زیرمقیاس مرتبط با تعهد است. زیرمقیاس‌های پرسشنامه سبک هویت عبارت هستند از: ۱- زیرمقیاس سوگیری اطلاعاتی که حاوی یازده عبارت است، برزونسکی عنوان نموده است اشخاصی که در این مقیاس نمره زیادی به دست آورند فقط بعد از تجمیع اطلاعات، بررسی گزینه‌های ممکن تحت پردازش اطلاعات، تصمیم‌گیری می‌نمایند. ۲- زیرمقیاس سوگیری هنجاری که دارای نه عبارت است. اشخاصی که در این مقیاس نمره زیادی به دست آورند، بی‌نیاز به بررسی از قانون‌ها و هنجارهایی که پدر و مادر و همسریا

به جامعه مدنظر جهت برگزیدن نمونه پژوهش، از سبک نمونه‌گیری تصادفی استفاده شد، به این شکل که نخست از مرکز کمیته امداد شهرستان آذرشهر لیست و تعداد دانش‌آموزان مقطع متوسطه دریافت شد و از میان کسانی که رضایت شرکت در پژوهش داشتند، دعوت شد تا در پژوهش حاضر شرکت کنند. با عنایت به شمار جامعه پژوهش که نزدیک به ۳۲۰ نفر بود، بر مبنای جدول مورگان، تعداد ۱۹۵ نفر انتخاب شدند پس از تکمیل فرم رضایت اخلاقی شرکت در پژوهش توسط والدین و دانش‌آموز ۱۷۵ دانش‌آموز به‌عنوان نمونه نهایی پژوهش انتخاب شدند. برای رعایت اصل‌های اخلاقی در این پژوهش، شرکت‌کنندگان در مورد شیوه اجرا و اهداف مطالعه آگاه گردیدند و با رضایت آگاهانه در پژوهش شرکت نمودند. از سوی دیگر به شرکت‌کنندگان در مورد محرمانه ماندن داده‌های شخصی آن‌ها اطمینان داده شد.

برای جمع‌آوری داده‌ها از ابزار زیر استفاده شده است:

۱- پرسشنامه سنجش صفات پنج‌گانه شخصیتی (NEO):

ابعاد شخصیتی نمونه‌ها با استفاده از پرسشنامه (NEO-FFI) کوتاه (۶۰ سؤالی) مورد ارزیابی قرار گرفت. این پرسشنامه توسط مک‌کری و کاستا ساخته شده و به زبان‌های مختلف ترجمه و مورد استفاده قرار گرفته است و روایی و سودمندی خود را در جامعه‌های مختلف نشان داده است (۲۳). این پرسشنامه پنج عامل روان رنجورخویی (N)، برونگرایی (E)، باز بودن (O) توافق (A) وجدانی بودن (C) و را می‌سنجد. آزمودنی جواب را در یک طیف ۵ درجه‌ای از نوع لیکرت (کاملاً مخالفم، مخالفم، نظری ندارم، موافقم و کاملاً موافقم) انتخاب می‌کند. مک‌کری و کاستا این آزمون را بر روی ۲۰۸ نفر از دانشجویان به فاصله‌ی ۳ ماه اجرا کردند و ضریب پایایی برای پنج عامل: C,A,O,E,N به ترتیب ۰/۸۳، ۰/۷۵، ۰/۷۹ و ۰/۷۹ و به دست آمد (۲۳).

تعیین رابطه باورهای دینی و سبک‌های هویتی با ویژگی‌های شخصیتی...

دوست آن‌ها وضع نموده است تبعیت می‌نمایند. ۳- زیرمقیاس سوگیری سردرگم/ اجتنابی که حاوی ده عبارت است. اشخاصی که سوگیری سردرگم/ اجتنابی دارند، تصمیم‌گیری را تا جایی که امکان دارد به عقب می‌اندازند. ۴- زیرمقیاس تعهد که این مقیاس دارای ده عبارت است. زیرمقیاس تعهد نشانگر آن است که آزمودنی تا چه اندازه نسبت به دین، سیاست و رشته تخصصی خویش حس تعهد دارد. آزمودنی بایستی در یک مقیاس لیکرت پنج‌درجه‌ای (یک برای اصلاً تا پنج برای کاملاً) تعیین کند که هرکدام از عبارات مذکور تا چه اندازه نشانگر ویژگی‌های شخصیتی او است. درباره پایایی این پرسشنامه باید عنوان نمود که پایایی خارجی آن حاصل از شیوه بازآزمایی در بازه دو هفته بوده که در آن زیرمقیاس سوگیری اطلاعاتی ۰/۸۷، سوگیری هنجاری ۰/۸۷، سوگیری سردرگم/ اجتنابی ۰/۸۳ و زیرمقیاس تعهد ۰/۸۹ درصد است. پایایی ایرانی این مقیاس دربرگیرنده فرم ویژه دانش‌آموزان است که روی دانش‌آموزان دبیرستانی هنجاریابی گردیده و مشابهت بسیاری به پرسشنامه اصلی داشته و نشان‌دهنده پایایی خوب آزمون است (۱۵).

داده‌های تئوری پژوهش با رجوع به کتب، پایان‌نامه‌ها و مقالات به شکل کتابخانه‌ای جمع گردید و در زمینه عملی هم پرسشنامه‌های پژوهش اجرا و داده‌ها جمع‌آوری شدند. روش کار بدین صورت بود که نخست مجوز ضروری برای جمع داده‌ها از سازمان آموزش و پرورش و مدرسه‌ها دریافت شد و با مراجعه به مراکزهای آموزشی از آزمودنی‌ها درخواست گردید که پرسشنامه‌های مربوطه را کامل کنند؛ پس از آن، داده‌های جمع‌گرفته شده توسط برنامه SPSS-25 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. شاخص‌های آماری گروه مواد پرسشنامه‌ها با بهره‌گیری از شیوه‌های رایج در آمار توصیفی مشخص گردید. بعد از حصول نتیجه‌های پرسشنامه‌ها با بهره‌گیری از جدول‌ها، میانگین و انحراف معیار به توصیف اطلاعات حاصل شده درباره

متغیرهای پژوهش پرداخته شد و بعد از آن داده‌های پژوهش با کمک شیوه آماری تحلیل همبستگی و با شیوه آماری رگرسیون چندگانه توسط برنامه SPSS-25 تحت آنالیز قرار گرفت.

برای ایجاد شرایط تکمیل پرسشنامه‌های حساس به صورت محرمانه و اطمینان از اینکه دانش‌آموزان با آرامش و بدون نگرانی به سؤالات پاسخ خواهند داد، نویسندگان در ابتدای پرسشنامه، توضیحات روشنی درباره هدف پرسشنامه، نحوه استفاده از اطلاعات و اهمیت صداقت در پاسخ‌ها ارائه دادند، سپس تأکید شد که هیچ‌گونه اطلاعات شناسایی‌کننده‌ای از پاسخ‌دهندگان جمع‌آوری نمی‌شود و داده‌ها به صورت کلی و غیرشخصی تحلیل می‌شوند، علاوه بر این درباره اهمیت پاسخ‌های صادقانه و تأثیر آن‌ها بر نتایج و تصمیم‌گیری‌ها، دانش‌آموزان را به ارائه پاسخ‌های درست تشویق کردیم. همچنین تأکید شد که هیچ‌گونه قضاوتی درباره پاسخ‌ها صورت نخواهد گرفت و هدف از جمع‌آوری داده‌ها صرفاً برای بهبود شرایط و ارتقاء پژوهش است و هدف نهایی این بود که شرایط فراهم شود که دانش‌آموزان با اطمینان بیشتری و صادقانه به سؤالات پاسخ دهند و احساس راحتی بیشتری در این فرآیند داشته باشند.

۳. ملاحظات اخلاقی

- ۱- به منظور انجام پژوهش مجوز لازم از دانشگاه و معاونت پژوهشی اخذ شده و معرفی‌نامه‌های موردنیاز جهت انجام کلیه مراحل دریافت گردید.
- ۲- از والدین دانش‌آموزان و خود دانش‌آموز فرم رضایت‌نامه آگاهانه و آزادانه پژوهش به صورت کتبی اخذ گردید.
- ۳- اطلاعات مربوط به نحوه‌ی اجرای طرح به افراد موردپژوهش توضیح داده شد و توانستند با داشتن فرصت کافی تمامی سؤالات خود را بپرسند.
- ۴- شرکت در این پژوهش اختیاری بوده و داوطلب هر زمان که

مایل بود می‌توانست از مطالعه خارج شود.
 ۵- بر محرمانه بودن اطلاعات تأکید شد و از اطلاعات جمع‌آوری شده فقط در راستای هدف پژوهشی استفاده شد.
 ۶- روش پژوهش با ارزش‌های اجتماعی، فرهنگی و دینی جامعه سازگار بود.

۲۴M=) «گشودگی به تجربه» (۱۲SD=/۶۸ و ۲۱M=/۲) و «توافق» (۷۵SD=/۷۵ و ۲۴M=/۶۱) و «وظیفه‌شناسی» (۲۲M=/۱۳ و ۱۳SD=/۱۸) بود. میانگین و انحراف استاندارد «باورهای دینی» (۴۲M=/۹۸ و ۲۱SD=/۰۲) و میانگین و انحراف استاندارد سبک‌های هویت «اطلاعاتی» (۲۶M=/۱۸ و ۳SD=/۸)، «هنجاری» (۷۲M=/۱۷ و ۵۴SD=/۳) «سردرگم/ اجتنابی» (۷۲M=/۱۹ و ۳۳SD=/۴) و سبک «تعهد» (۸۹M=/۱۹ و ۳۱SD=/۴) بود.

قبل از شروع انجام تحلیل‌های موردنظر، با استفاده از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف نرمال بودن توزیع داده‌ها موردبررسی قرار گرفت که نتایج آن در جدول ۱ قابل مشاهده است:

نتایج جدول ۱ نشان دادند که داده‌های پژوهش نرمال هستند و استفاده از آمار پارامتریک همچون همبستگی پیرسون و رگرسیون بلامانع است.

۴. یافته‌ها

در پژوهش حاضر تعداد ۱۷۵ دانش‌آموز مقطع متوسطه تحت پوشش کمیته امداد شهرستان آذرشهر مورد ارزیابی قرار گرفتند که ۹/۱ درصد آزمودنی‌ها ۱۴ ساله، ۱۷/۷ درصد ۱۵ ساله، ۲۵/۷ درصد ۱۶ ساله، ۳۰/۹ درصد ۱۷ ساله و ۱۶/۶ درصد نیز ۱۸ ساله بودند. همچنین ۳۷/۷ درصد (۶۶ نفر) از شرکت‌کنندگان جنس مؤنث و ۶۳/۳ درصد (۱۰۹ نفر) نیز جنس مذکر بودند.

میانگین (M) و انحراف استاندارد (SD)، صفات شخصیتی «روان رنجوری» (۵۹M=/۲۶ و ۳۹SD=/۱۰)، «برون‌گرایی»

جدول ۱. نتایج نرمال بودن داده‌ها با استفاده از آزمون کالموگروف-اسمیرنوف

متغیر	مؤلفه	Z	معناداری
صفات شخصیتی	روان رنجوری	۰/۹۱	۰/۳۷
	برون‌گرایی	۱/۰۸	۰/۰۸
	گشودگی به تجربه	۱/۷	۰/۰۶
	توافق	۰/۹۰۸	۰/۳۸
باورهای دینی	وظیفه‌شناسی	۱/۱	۰/۱۷
	باورهای دینی	۱/۴۹	۰/۰۹
سبک‌های هویت	اطلاعاتی	۱/۰۸	۰/۱۲
	هنجاری	۱/۶۵	۰/۱۰۱
	سردرگم/ اجتنابی	۱/۲۵	۰/۰۹۱
	تعهد	۱/۹۷	۰/۰۷

مندرجات جدول ۲ ماتریس همبستگی، نشان می‌دهد که «باورهای دینی» دانش‌آموزان مقطع متوسطه تحت پوشش کمیته‌امداد با ویژگی‌های شخصیتی «روان رنجوری» (۸۴/۰-
 $R=$)، رابطه منفی و معنادار در سطح $0/001$ دارد، همچنین «باورهای دینی» با «برون‌گرایی» ($R=0/85$)، «گشودگی به تجربه» ($R=0/70$)، «توافق» ($R=0/79$) و «وظیفه‌شناسی»

ماتریس همبستگی، نشان می‌دهد که «باورهای دینی» دانش‌آموزان مقطع متوسطه تحت پوشش کمیته‌امداد با ویژگی‌های شخصیتی «روان رنجوری» (۸۴/۰-
 $R=$)، رابطه منفی و معنادار در سطح $0/001$ دارد، همچنین «باورهای دینی» با «برون‌گرایی» ($R=0/85$)، «گشودگی به تجربه» ($R=0/70$)، «توافق» ($R=0/79$) و «وظیفه‌شناسی»

تعیین رابطه باورهای دینی و سبک‌های هویتی با ویژگی‌های شخصیتی...

رنجوری ($R = -0/23$)، رابطه منفی و معنادار و با ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی ($R = 0/26$)، گشودگی به تجربه ($R = 0/24$)، توافق ($R = 0/23$) و وظیفه‌شناسی ($R = 0/25$)، رابطه مثبت و معناداری داشت. همچنین طبق جدول ۲ بین ویژگی‌های شخصیتی با سبک هویت اطلاعاتی و هنجاری رابطه‌ی معناداری وجود نداشت.

($R = 0/84$) رابطه مثبت و معناداری در سطح $0/0001$ دارند. همچنین ماتریس همبستگی، نشان می‌دهد که سبک‌های هویت «سردرگم / اجتنابی» با ویژگی‌های شخصیتی روان رنجوری ($R = 0/16$)، رابطه مثبت و با برون‌گرایی ($R = -0/18$) و توافق ($R = -0/16$)، رابطه منفی و معناداری دارد. علاوه‌براین سبک هویت تعهد، با ویژگی‌های شخصیتی روان

جدول ۲. تحلیل همبستگی پیرسون باورهای دینی و سبک‌های هویت با ویژگی‌های شخصیتی آزمودنی‌ها

معناداری	ضریب همبستگی	متغیر ملاک	متغیر پیش‌بین
0/0001	-0/84	روان رنجوری	باورهای دینی
0/0001	0/85	برون‌گرایی	
0/0001	0/70	گشودگی به تجربه	
0/0001	0/79	توافق	
0/0001	0/84	وظیفه‌شناسی	
0/9	0/01	روان رنجوری	سبک هویت اطلاعاتی
0/66	-0/03	برون‌گرایی	
0/48	-0/053	گشودگی به تجربه	
0/79	-0/02	توافق	
0/82	-0/01	وظیفه‌شناسی	
0/69	0/03	روان رنجوری	سبک هویت هنجاری
0/71	-0/02	برون‌گرایی	
0/91	0/008	گشودگی به تجربه	
0/74	-0/02	توافق	
0/89	0/01	وظیفه‌شناسی	
0/03	0/16	روان رنجوری	سبک هویت سردرگم / اجتنابی
0/01	-0/18	برون‌گرایی	
0/051	-0/14	گشودگی به تجربه	
0/03	-0/16	توافق	
0/06	-0/14	وظیفه‌شناسی	
0/002	-0/23	روان رنجوری	سبک تعهد
0/0001	0/26	برون‌گرایی	
0/001	0/24	گشودگی به تجربه	
0/002	0/23	توافق	
0/001	0/25	وظیفه‌شناسی	

هویتی با ویژگی‌های شخصیتی و با محوریت ارتقای سلامت دانش‌آموزان انجام شد. بر اساس نتایج به‌دست‌آمده «باورهای

این پژوهش باهدف تعیین رابطه باورهای دینی و سبک‌های

۵. بحث

تغییرات «وظیفه‌شناسی» دانش‌آموزان مقطع متوسطه تحت پوشش کمیته امداد تبیین و پیش‌بینی کردند.

نتیجه‌گیری

بنابراین بر اساس نتایج به‌دست‌آمده، می‌توان گفت مبنی بر نقش باورهای دینی و سبک‌های هویت (هنجاری، اطلاعاتی، سردرگم / اجتنابی و تعهد) در پیش‌بینی ویژگی‌های شخصیتی (روان رنجوری، برون‌گرایی، توافق، گشودگی به تجربه و وظیفه‌شناسی) دانش‌آموزان مقطع متوسطه تحت پوشش کمیته امداد مورد تأیید است.

محدودیت‌های پژوهش

این پژوهش محدود به دانش‌آموزان تحت پوشش کمیته امداد بود که به لحاظ روایی بیرونی و تعمیم‌پذیری آن، بایستی دقت لازم شود. استفاده از ابزار خود گزارشی و یا پرسشنامه همیشه با سوگیری‌هایی همراه است، لذا باید نتایج با دقت تحلیل گردند. تعداد زیاد پرسشنامه‌ها موجب گردید تا زمان زیادی صرف جمع‌آوری داده‌ها گردد، ضمن اینکه برخی از آزمودنی‌ها با دیدن تعداد زیاد سؤالات، همکاری مناسبی را از خود نشان نمی‌دادند.

پیشنهاد‌های پژوهش

با توجه به وجود ارتباط بین باورهای دینی و سبک‌های هویت سردرگم / اجتنابی با ویژگی‌های شخصیتی دانش‌آموزان تحت پوشش کمیته‌امداد، ضرورت دارد مشاوران مدارس با برگزاری کلاس و کارگاه‌های مختلف در مدارس، اهمیت و تأثیرگذاری این عوامل را بیشتر روشن نمایند و همچنین با حضور والدین از راهکارهای مختلف تربیتی در جهت ایجاد سبک‌های هویتی مناسب و تقویت باورهای دینی و مذهبی در راستای شکل‌گیری صفات شخصیتی مناسب و سازگارانه، بهره‌مند شوند. پیشنهاد

دینی» دانش‌آموزان مقطع متوسطه تحت پوشش کمیته امداد با ویژگی شخصیتی «روان رنجوری»، رابطه منفی داشت. در واقع دانش‌آموزانی که در باورهای دینی نمره‌ی بالاتری به دست می‌آورند کمتر ویژگی‌های روان رنجوری را نشان می‌دهند و بالعکس. همچنین «باورهای دینی» با «برون‌گرایی»، «گشودگی به تجربه»، «توافق» و «وظیفه‌شناسی» رابطه مثبتی داشت. بدین ترتیب نمره‌ی بالا در باورهای دینی، نشانگر این است که دانش‌آموزان بیشتر دارای ویژگی‌های شخصیتی «برون‌گرایی»، «گشودگی به تجربه»، «توافق» و «وظیفه‌شناسی» هستند و کمتر علائم روان رنجوری را نشان می‌دهند؛ بنابراین با توجه به نتایج به‌دست‌آمده می‌توان گفت ارتباط باورهای دینی با ویژگی‌های شخصیتی دانش‌آموزان مقطع متوسطه تحت پوشش کمیته امداد مورد تأیید است. با توجه به نتایج سبک‌های هویت «سردرگم / اجتنابی» با ویژگی‌های شخصیتی روان رنجوری رابطه مثبت و با برون‌گرایی و توافق، رابطه منفی داشت. علاوه بر این سبک هویت تعهد، با ویژگی‌های شخصیتی روان رنجوری، رابطه منفی و با ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی، گشودگی به تجربه، توافق و وظیفه‌شناسی رابطه مثبتی داشت. همچنین طبق نتایج بین ویژگی‌های شخصیتی با سبک هویت اطلاعاتی و هنجاری رابطه‌ی معناداری وجود نداشت؛ بنابراین با توجه به یافته‌های به‌دست‌آمده می‌توان گفت، دانش‌آموزانی که دارای سبک هویت سردرگم / اجتنابی‌اند، بیشتر ویژگی‌های روان رنجوری را نشان می‌دهند و دانش‌آموزان با سبک هویت تعهد، بیشتر دارای صفات برون‌گرایی، گشودگی به تجربه، توافق و وظیفه‌شناسی‌اند. از این رو با توجه به نتایج ارتباط سبک‌های هویت سردرگم / اجتنابی و سبک هویت با ویژگی‌های شخصیتی، مورد تأیید است. بر اساس نتایج به‌دست‌آمده، باورهای دینی و سبک‌های هویت به‌طور هم‌زمان $0/71$ از تغییرات «روان رنجوری»، $0/74$ از تغییرات «برون‌گرایی»، $0/51$ از تغییرات «توافق»، $0/64$ از تغییرات «گشودگی به تجربه» و $0/72$ از

تعیین رابطه باورهای دینی و سبک‌های هویتی با ویژگی‌های شخصیتی...

می‌شود برای اطمینان از نتایج و در جهت تقویت روایی بیرونی پژوهش، مطالعات مشابهی در سایر شهرها، مقاطع تحصیلی مختلف و سازمان‌های آموزشی نیز اجرا شود. پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آتی در کنار ابزار خودگزارش‌دهی از روش‌های جامع‌تر همراه با مصاحبه بالینی نیز استفاده شود.

نمودند، تشکر و قدردانی می‌نماییم.

حامی مالی

این پژوهش با هزینه شخصی مؤلفان به انجام رسیده است.

تضاد منافع

نویسندگان هیچ‌گونه تضاد منافی را گزارش نکرده‌اند.

قدردانی

از عزیزانی که در انجام پژوهش حاضر محققان را یاری

References

1. Backmann J, Weiss M, Schippers MC, Hoegl M. Personality factors, student resiliency, and the moderating role of achievement values in study progress. *Learning and Individual Differences*. 2019; 72:39-48.
2. Mehrvarzan E, Nejati N, Arabzadeh M. Predicting social anxiety based on social problem-solving styles and personality traits in women athletes. *Applied Research in Consulting*. 2020;3(4):113-135. [in Persian].
3. Houlfort N, Claude F, Robert J.V, Andréanne L, Frédéric G, Richard K. The role Personality traits and marital satisfaction in psychological adjustment to retirement, *Journal of Vocational Behavior*, 2015; 88, 84-94.
4. Guidi A, Gentili C, Scilingo EP, Vanello N. Analysis of speech features and personality traits. *Biomedical Signal Processing and Control*. 2019; 51: 1-7.
5. Puryear J.S. Personality: Big Five Personality Characteristics. In: S. Pritzker & M. Runco, (eds). *Encyclopedia of Creativity*. 3th ed. London, Uk: Academic Press; 2020;316-321.
6. Jonason PK, Sherman RA. Personality and the perception of situations: The Big Five and Dark Triad traits. *Personality and Individual Differences*. 2020; 163: 110081.
7. Wink P, Ciciolla L, Dillon M, Tracy A. Religiousness, Spiritual Seeking, and Personality: Findings from a Longitudinal Study. *Journal of Personality*. 2007; 75(5): 1051-70.
8. Furnham A, Cheng H. Associations between education, gender, social class personality traits, and religious faith and service attendance in a British cohort. *Personality and Individual Differences*. 2015; 86: 63-6.
9. Nikbakhsh R. Investigating the Role of Religious Beliefs on the Tendency to Use Energy Substances in Professional Athletes. *Sports Psychology Studies*. 2021; 10(37): 207-222. [in Persian].
10. Ahmadpoor A, Rezaei Sharif A. Investigating the relationship between religious beliefs and the use of social networks on adherence to Islamic hijab (Case study: students of Mohaghegh Ardabili University). *Journal of Ethical Research (Anjoman-e Ma'aref-e Eslami-ye Iran)*. 2022; 12(4):5-18. [in Persian].
11. Zahirikhah N, Maneei K, Sakhtsar M. Relationship of Religious Beliefs and Coping Styles with Emotional Intelligence among High School Students in Shush. *Journal of Research in Religion and Health*. 2018; 4(3):83-92. [in Persian].
12. Hosseini A. The Relationship between Spiritual Intelligence and Religious Beliefs in Students of Shahid Beheshti Campus in Bandar Abbas. *Survey in Teaching Humanities*. 2019; 5(17): 84-91. [in Persian].
13. Fathi MR, Kiamanesh A, Jomehri F. The Role of Human Agency, Gender and Age in Identity Characteristics: Arnett's Emerging Adulthood. *Developmental Psychology Journal of Iranian Psychologists*. 2018; 15(57): 33-44. [in Persian].
14. Zare'ei L, Shirvani Shiri A. Investigating the Relationship between Moral Identity and Cognitive Styles with Individual and Social Adaptability in first grade high school girl students. *Educational Psychology*. 2021; 17(60): 169-194. [in Persian].
15. Seyed Hemmati M. Comparing Identity Styles, Social Support, and Family Performance in Delinquent and Normal Adolescents [MSc Thesis]. [Islamic Azad University, Ardebil Branch]; 2016. [in persian].
16. Dollinger S, M. Clancy. Identity Styles and the Five-Factor Model of Personality. *Journal of Research in Personality*. 1995; 29(4): 475-479.
17. Vogel, F. R. Human-Vogel, S. The relevance of identity style and professional identity to academic commitment and academic achievement in a higher education setting. *Higher Education Research & Development*. 2018; 37(3): 620-634.
18. Berzonsky M.D, Kinney A. Identity processing style and depression: The meditational role of experiential avoidance and self-regulation. *Identity: An International Journal of Theory and Research*. 2019; 19(2): 83-97.
19. Rasoulinezhad M, Sheibani H, Moharrami J. Relationship between Spirituality and Compliance and Responsibility (Case Study: Damghan Payamenoor University). *Culture in the Islamic*

- University. 2014; 4(10): 119-132. [in Persian].
20. Sadeghi R, Tajikzadeh F, Mehrabizadeh Honarmand M. The Relationship between Personality Traits and Identity Styles in Students. Journal of Ilam University of Medical Sciences. 2014; 22(Supplement):206-216. [in Persian].
21. Perry AM, Morris R. The Role of Poverty in the Lives of Children. Journal of Child and Family Studies. 2019; 28(2): 321-329.
22. Koenig HG, McCullough ME, Larson DB. Handbook of Religion and Health. Oxford University Press; 2012.
23. Garousi Farshi T. New approaches in personality assessment (application of factor analysis in personality studies). Tabriz: Jame'eh Pajooch (Danial) Publication; 2001. [in Persian].
24. Golzari M. Revised form of religious belief action scale (Temple 2). Abstract of articles of the Conference on Theoretical Foundations and Psychometrics of Religious Scales, Tehran: Hozha and University Research Institute. 2003. [in Persian].

Investigating the Relationship between Religious Beliefs and Identity Styles with Personality Traits and the Importance of Improving Students' Health

Mohammad Azimi¹, Kamal Nosrati Heshi², Hamidreza Dehghan³, Farougeh Abbasgholi Nezhad^{4*}, Morteza Golshani Gehraz⁵

Abstract

Background and Objective: This research was conducted with the aim of determining the relationship between religious beliefs and identity styles with personality traits and focusing on improving the health of students.

Methods and Materials: The present study was a descriptive-correlation study. The statistical population of the research included all secondary school students (1st and 2nd term) under the coverage of Azarshahr City Imam Khomeini relief foundation, numbering 320 people. From this community, a sample of 175 people completed religious beliefs action scale and the identity style inventory using the Morgan table using the random sampling method and the NEO personality inventory (McCrae & Costa, 1990). Data analysis was done using correlation method and multiple regression analysis.

Result: The results indicated a significant negative relationship between students' religious beliefs and the personality trait of neuroticism ($R = -0.84, p < 0.001$). Additionally, there were significant positive relationships between religious beliefs and the traits of extraversion ($R = 0.85$), openness to experience ($R = 0.70$), agreeableness ($R = 0.79$), and conscientiousness ($R = 0.84$), all at the $p < 0.001$ level. Furthermore, the correlation matrix showed a positive relationship between confused/avoidant identity styles and the personality trait of neuroticism ($R = 0.16$), while there were significant negative relationships with extraversion ($R = -0.18$) and agreeableness ($R = -0.16$). Additionally, the committed identity style had a significant negative relationship with neuroticism ($R = -0.23$) and significant positive relationships with extraversion ($R = 0.26$), openness to experience ($R = 0.24$), agreeableness ($R = 0.23$), and conscientiousness ($R = 0.25$) ($p < 0.01$).

Conclusion: Based on the findings of the present study, it can be concluded that the stronger the religious beliefs, the lower the level of neuroticism. This result may indicate the protective role of religious beliefs in reducing negative emotions and psychological stress. On the other hand, the results also suggest the existence of positive and significant relationships between religious beliefs and personality traits, including extraversion, openness to experience, agreeableness, and conscientiousness. These findings indicate that students with stronger religious beliefs are likely to possess positive personality traits, which can influence their social and academic interactions.

Keywords: Identity Styles, Improving The Health Of Students, Personality Traits, Religious Beliefs.

1. Associate Professor, Department of Educational Sciences, Farhangian University, Tehran, Iran

mohammad_azimi@cfu.ac.ir

2. Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Farhangian University, Tehran

kamalnosrati1367@cfu.ac.ir

3. Assistant Professor, Department of Psychology and Counseling, Farhangian University, Tehran, Iran

hr.dehghan@cfu.ac.ir

4*. Correspondent Author: MA in education psychology, Ajabshir Branch, Islamic Azad University, Ajabshir Iran

5. MA in education psychology, Allameh Amini Farhangian University of Tabriz, Tabriz, Iran